

แบบรายงานการตรวจราชการกระทรวงสาธารณสุข ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2566

ประเด็นที่ 3 สุขภาพกลุ่มวัย และยกระดับบริการผู้สูงอายุ

หัวข้อ ประเด็นติดตาม เด็กอายุ 6 - 14 ปี สูงตีสมส่วน

จังหวัดระยอง รอบที่ 2/2566

1. หน่วยงานที่รับผิดชอบ (กรม/กอง/ศูนย์วิชาการ)

หน่วยงานผู้รับผิดชอบหลัก: ศูนย์อนามัยที่ 6

2. วิเคราะห์สถานการณ์ในพื้นที่

ในช่วงปี 2562 - 2565 เขตสุขภาพที่ 6 มีผลการดำเนินงานในประเด็นเด็ก 6 - 14 ปี สูงตีสมส่วน ร้อยละ 58.64 ผ่านค่าเป้าหมาย (เป้าหมาย ร้อยละ 57) และมีแนวโน้มลดลงจากปี 2562 ร้อยละ 63.27 เป็น ร้อยละ 56.54 ในปี 2565 ประกอบกับกรมอนามัยมีการปรับเกณฑ์อ้างอิงการเจริญเติบโตของเด็กอายุ 6 - 19 ปี ชุดใหม่ ในปี 2564 จะพบว่า การปรับกราฟมีผลต่อข้อมูลทำให้ สูงตีสมส่วน ผอม มีจำนวนน้อยลง แต่เตี้ยเริ่มอ้วน และอ้วนเพิ่มขึ้นปีงบประมาณ 2566 เขตสุขภาพที่ 6 มีเด็กอายุ 6 - 14 ปี สูงตีสมส่วน ร้อยละ 58.64 ผ่านค่าเป้าหมาย (เป้าหมาย ร้อยละ 57) ส่วนสูงเฉลี่ยเด็กชายและเด็กหญิง ผ่านค่าเป้าหมาย เด็กชาย 149.82 ซม. (เป้าหมาย 148 ซม.) และเด็กหญิง 150.25 ซม. (เป้าหมาย 149 ซม.) มีภาวะเริ่มอ้วนและอ้วน ร้อยละ 13.95 สูงกว่าค่าเป้าหมาย (เป้าหมายน้อยกว่าร้อยละ 10) มีภาวะผอม ร้อยละ 4.5 ผ่านค่าเป้าหมาย (เป้าหมาย น้อยกว่าร้อยละ 5) ภาวะเตี้ย ร้อยละ 7.74 ผ่านค่าเป้าหมาย (เป้าหมาย น้อยกว่าร้อยละ 10)

ผลงานปีงบประมาณ 2566 จังหวัดระยอง มีเด็กอายุ 6 - 14 ปี สูงตีสมส่วน ร้อยละ 64.35 ผ่านค่าเป้าหมาย สูงกว่าค่าของประเทศ และค่าของเขต มีแนวโน้มสูงตีสมส่วนเพิ่มขึ้น จากปี 2565 สูงตีสมส่วน สูงสุดที่อำเภอแกลง ร้อยละ 71.99 สูงตีสมส่วนต่ำสุดที่อำเภอเขาชะเมา ร้อยละ 44.13

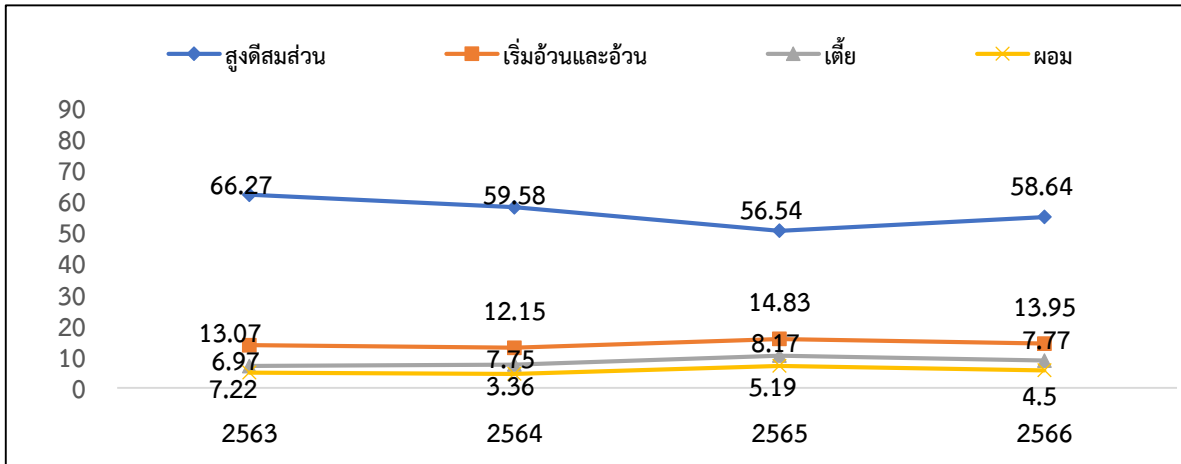
ส่วนสูงเฉลี่ยเด็กชายและเด็กหญิง ผ่านค่าเป้าหมาย ส่วนสูงเฉลี่ยเด็กชาย 150.58 ซม. สูงสุดที่อำเภอบ้านฉาง ร้อยละ 152.75 ซม. และส่วนสูงเฉลี่ยเด็กหญิง 150.77 ซม. สูงสุดที่อำเภอบ้านฉาง 152.64 ซม.

เด็กอายุ 6 - 14 ปี มีภาวะผอม ร้อยละ 4.58 ผ่านค่าเป้าหมาย มีภาวะผอมสูงกว่าค่าของเขตและต่ำกว่าประเทศ และมีแนวโน้มภาวะผอมลดลง พบภาวะผอมน้อยที่สุดที่อำเภอแกลง ร้อยละ 2.77 และพบภาวะผอมมากที่สุดที่อำเภอเมืองระยอง ร้อยละ 5.39

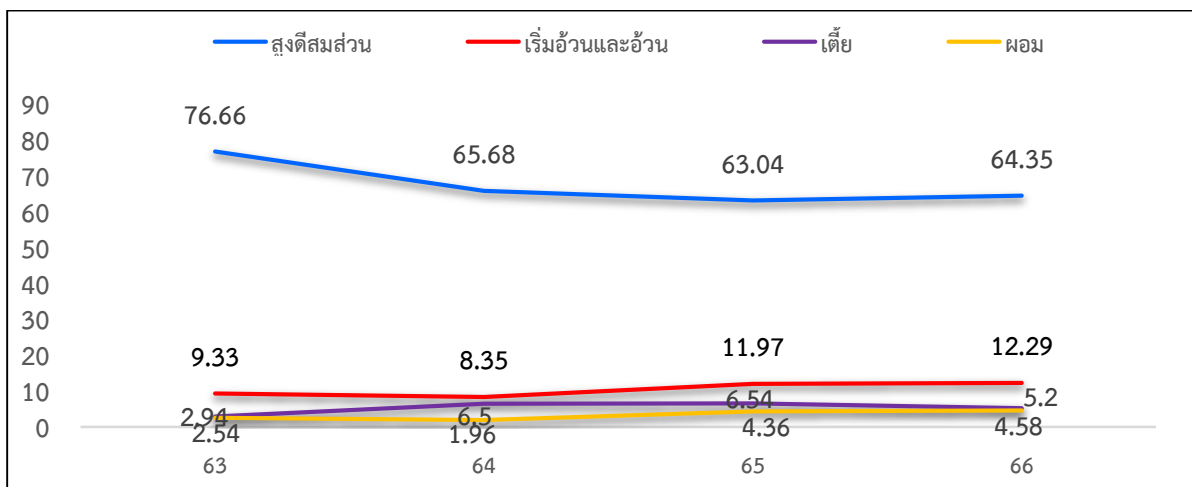
ภาวะเริ่มอ้วนและอ้วน ร้อยละ 12.29 ไม่ผ่านค่าเป้าหมาย มีภาวะเริ่มอ้วนและอ้วนต่ำกว่าค่าของเขตและค่าของประเทศ มีแนวโน้มเด็กอ้วนเพิ่มขึ้น มีภาวะเริ่มอ้วนและอ้วนมากที่สุด ที่อำเภอเขาชะเมา ร้อยละ 17.81 ต่ำสุดที่อำเภอแกลง ร้อยละ 5.1 ซึ่งไม่ผ่านค่าเป้าหมายเกือบทุกอำเภอ

ภาวะเตี้ย ร้อยละ 5.2 ผ่านค่าเป้าหมาย มีภาวะเตี้ยต่ำกว่าค่าของเขตและประเทศ เตี้ยต่ำสุดที่อำเภอบ้านฉาง ร้อยละ 2.94 อำเภอวังจันทร์ ร้อยละ 4.54 อำเภอบ้านค่าย ร้อยละ 4.75 อำเภอปลวกแดง ร้อยละ 4.82 อำเภอเมืองระยอง ร้อยละ 5.59 อำเภอแกลง ร้อยละ 5.89 และอำเภอนิคมน้ำจืด ร้อยละ 5.91 ผ่านค่าเป้าหมาย ภาวะเตี้ยสูงสุดที่อำเภอเขาชะเมา ร้อยละ 15.79

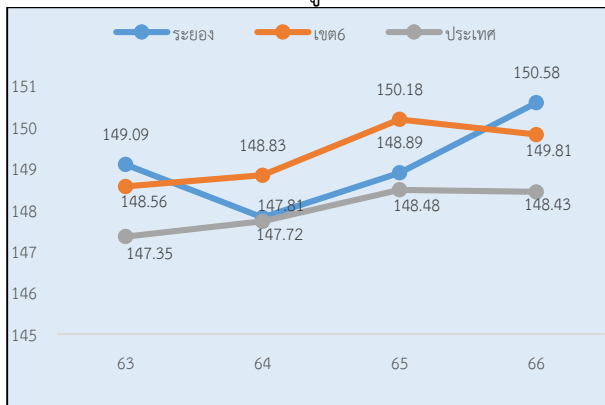
กราฟที่ 1 สถานการณ์ภาวะโภชนาการเด็กอายุ 6 - 14 ปี เขตสุขภาพที่ 6



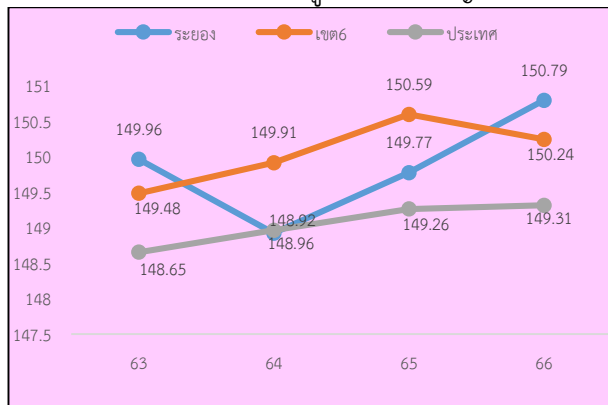
กราฟที่ 2 สถานการณ์ภาวะโภชนาการเด็กอายุ 6 - 14 ปี จังหวัดระยอง



กราฟที่ 3 สถานการณ์ส่วนสูงเฉลี่ยเด็กชาย



กราฟที่ 4 สถานการณ์ส่วนสูงเฉลี่ยเด็กหญิง



ข้อมูลผลการดำเนินงานตามตัวชี้วัดจำแนกรายอำเภอ ปีงบประมาณ 2566 (ข้อมูล HDC ณ วันที่ 2 มิถุนายน 2566)

ลำดับ	ตัวชี้วัด	เกณฑ์เป้าหมาย	รายการข้อมูล	เมืองระยอง	บ้านฉาง	แกลง	วังจันทร์	บ้านค่าย	ปลวกแดง	เขาชะเมา	นิคมพัฒนา	ภาพรวมจังหวัด
1	ร้อยละเด็ก 6 - 14 ปี สูงดีสมส่วน	> ร้อยละ 57	เป้าหมาย	13,827	4,495	3,174	2,487	5,410	8,919	741	2,859	41,912
			ผลงาน	8,479	2,829	2,285	1,659	3,823	5,573	327	1,996	26,971
			อัตราส่วน	61.32	62.94	71.99	66.71	70.67	62.48	44.13	69.81	64.35
2	ส่วนสูงเฉลี่ยอายุ 12 ปี (ชาย)	148 ซม.	วัดส่วนสูง	776	274	184	108	292	510	44	178	2,366
			ผลรวมสูง	117,987	41,876	26,990	16,276	43,143	77,359	6,516	26,161	356,308
			สูงเฉลี่ย	152.05	152.83	146.68	150.7	147.75	151.68	148.09	146.97	150.58
3	ส่วนสูงเฉลี่ยอายุ 12 ปี (หญิง) *	149 ซม.	วัดส่วนสูง	658	256	170	135	239	450	36	154	2,098
			ผลรวมสูง	100,172	39,084	25,011	19,881	35,514	68,415	5,337	22,940	316,354
			สูงเฉลี่ย	152.24	152.67	147.12	147.27	148.59	152.03	148.25	148.96	150.79
4	ร้อยละของเด็ก 6 - 14 ปี มีภาวะผอม	< ร้อยละ 5	เป้าหมาย	13,827	4,495	3,174	2,487	5,410	8,919	741	2,859	41,912
			ผอม	8,479	2,829	2,285	1,659	3,823	5,573	327	1,996	26,971
			ร้อยละ	5.39	5.34	2.77	4.66	3.2	4.53	5.13	3.99	4.58
5	ร้อยละของเด็ก 6 - 14 ปี มีภาวะเริ่มอ้วนและอ้วน	< ร้อยละ 10	เป้าหมาย	13,827	4,495	3,174	2,487	5,410	8,919	741	2,859	41,912
			อ้วน	8,479	2,829	2,285	1,659	3,823	5,573	327	1,996	26,971
			ร้อยละ	14.18	13.57	5.1	11.34	9.83	13.8	17.81	8.39	12.29
6	ร้อยละของเด็ก 6 - 14 ปี มีภาวะเตี้ย	< ร้อยละ 10	เป้าหมาย	13,827	4,495	3,174	2,487	5,410	8,919	741	2,859	41,912
			ภาวะเตี้ย	8,479	2,829	2,285	1,659	3,823	5,573	327	1,996	26,971
			ร้อยละ	5.59	2.94	5.89	4.54	4.75	4.82	15.79	5.91	5.2

ปัญหา/สาเหตุ	แผน/กิจกรรมการแก้ไขปัญหา	ความก้าวหน้า/ผลการดำเนินงาน
<p>เด็กอายุ 6 - 14 ปี สูงดีสมส่วน เริ่มอ้วนและอ้วน และผอมไม่ผ่านค่าเป้าหมาย</p>	<p>- ขับเคลื่อนการดำเนินงานโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพมาตรฐานสากล (GHSPS) และการแก้ปัญหาสุขภาพเด็กวัยเรียน</p> <p>- สื่อสารการเปลี่ยนกราฟการเจริญเติบโต เด็กอายุ 6 - 19 ปี (ฉบับ 2564)</p> <p>- สื่อสารความรู้ด้านสุขภาพด้านโภชนาการ ชุดความรู้ NuPHETS</p> <p>- สื่อสารรูปแบบการออกกำลังกายที่สามารถติดตามผลได้อย่างชัดเจนผ่านโครงการก้าวทำใจใน setting สถานศึกษา การออกกำลังกายแบบ ChoPA & ChiPA</p> <p>- การบันทึกข้อมูลการชั่งน้ำหนักวัดส่วนสูง บันทึกข้อมูลเข้ามาน้อยไม่ครบถ้วน</p>	<p>ศูนย์อนามัย</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. จัดประชุมเชิงปฏิบัติการส่งเสริมกิจกรรมทางกายและปรับพฤติกรรมสุขภาพ (DPAC) ร่วมกับ สสจ.ระยอง ในวันที่ 4 เมษายน 2566 2. อบรมครูอนามัยโรงเรียน (ภาคปฏิบัติ) ให้แก่ครูในเขตตรวจราชการกระทรวงศึกษาธิการที่ 8 และ 9 ณ จ.ชลบุรี และ จ.จันทบุรี ในวันที่ 1 - 2 พฤษภาคม 2566 3. จัดประชุมเชิงปฏิบัติการพัฒนาศักยภาพสร้างแกนนำครู ก ในโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน ร่วมกับ สสจ.จันทบุรี ในวันที่ 10 พฤษภาคม 2566 4. จัดประชุมพัฒนาศักยภาพผู้ประเมินภาวะโภชนาการ ร่วมกับ อบจ.ระยอง ในวันที่ 12 พฤษภาคม 2566 5. จัดประชุมชี้แจงแนวทางการดำเนินงานโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพระดับมาตรฐานสากล GSHPs ในวันที่ 15 พฤษภาคม 2566 ผ่านระบบออนไลน์ 6. จัดประชุมอบรมฟื้นฟูงานอนามัยโรงเรียนร่วมกับ สสจ.สมุทรปราการ ในวันที่ 23 พฤษภาคม 2566 7. ลงพื้นที่ติดตามผลการดำเนินงานโครงการพัฒนาเด็กและเยาวชนในถิ่นทุรกันดาร ตามพระราชดำริฯ ณ รร.ตชด.บ้านท่ากุ่ม จ.ตราด, รร.ตชด.บ้านน้ำแดง, รร.ตชด.คลองมะลิประเวศวิทยา, รร.ตชด.สิงคโปร์แอร์ไลน์ และรร.ตชด.บ้านหางแมว จ.จันทบุรี ในวันที่ 24 - 26 พฤษภาคม 2566 8. สื่อสารความรู้ด้านสุขภาพผ่านชุดความรู้ NuPHETS, ChoPA & ChiPA ก้าวทำใจ ผ่านช่องทาง line, Open Chat และประชาสัมพันธ์การแข่งขันกระโดดเชือกประเภทบุคคลและประเภทโรงเรียนชิงถ้วยรางวัลกรมอนามัย <p>จังหวัดระยอง</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ขับเคลื่อนการดำเนินงานโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ <ol style="list-style-type: none"> 1.1 เชิญหน่วยงานในสังกัด และครูอนามัยโรงเรียนเข้าร่วมประชุมการดำเนินงานโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพระดับมาตรฐานสากล (GSHPs) ผ่านระบบออนไลน์ วันที่ 23 - 24 พฤศจิกายน 2566 1.2 สื่อสารทีมประเมินโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพเข้ารับการอบรมผู้ประเมินโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ

ปัญหา/สาเหตุ	แผน/กิจกรรมการแก้ไขปัญหา	ความก้าวหน้า/ผลการดำเนินงาน
		<p>ระดับมาตรฐานสากล ผ่านระบบ E - Learning เพื่อรับใบรับรอง</p> <p>2. ขับเคลื่อนการดำเนินงานอนามัยโรงเรียน</p> <p>2.1 จัดอบรมและพัฒนาศักยภาพผู้ประเมินภาวะโภชนาการ แก่บุคลากรครูและสาธารณสุข ร่วมกับองค์การบริหารส่วนจังหวัดระยอง จำนวน 150 คน วันที่ 12 พฤษภาคม 2566</p> <p>2.2 สื่อสารแนวทางการประเมินการเจริญเติบโตของเด็กอายุ 6 – 19 ปี ตามเกณฑ์อ้างอิงการเจริญเติบโตของเด็กอายุ 5 – 19 ปี สำนักโภชนาการกรมอนามัย พ.ศ. 2563</p> <p>2.3 สื่อสารและติดตามการเฝ้าระวังคัดกรองสายตานิกรเรียน (งานอนามัยโรงเรียน) การแก้ไขปัญหาสายตาผิดปกติ การส่งต่อการรักษาตามระบบหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ</p> <p>3. ส่งเสริมกิจกรรมทางกายและกิจกรรมส่งเสริมสุขภาพในสถานศึกษา</p> <p>3.1 ประชุมเชิงปฏิบัติการส่งเสริมกิจกรรมทางกายและการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมสุขภาพ (DPAC) แก่ครูอนามัยโรงเรียน จำนวน 100 คน วันที่ 4 เมษายน 2566</p> <p>3.2 ส่งเสริมกิจกรรม “ก้าวทำใจ” ในสถานศึกษาทุกระดับ โดยการสื่อสารและติดตามการสมัครและจัดตั้งกลุ่มก้าวทำใจในสถานศึกษา และเชิญชวนส่งประกวดสถานศึกษาต้นแบบก้าวทำใจ</p> <p>3.3 จัดกิจกรรมส่งเสริมสุขภาพเด็กวัยเรียนวัยรุ่นเนื่องในงานวันเด็กแห่งชาติ</p> <p>4. นิเทศติดตาม และประเมินผลงานระดับอำเภอ</p> <p>5. จัดทำคำสั่งคณะกรรมการขับเคลื่อนการพัฒนาศักยภาพเด็กไทยในศตวรรษที่ 21 แบบบูรณาการ 12 กระทรวง</p>

3. นวัตกรรม/ตัวอย่างที่ดี (ถ้ามี)

- กำลังพัฒนาร่วมกับ บ. SCG Chemical ในการยกระดับโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพในเขตอุตสาหกรรม

4. ข้อเสนอแนะของผู้นิเทศ

4.1 สำหรับพื้นที่

1. จังหวัดประสานสถานบริการสาธารณสุขในพื้นที่ขับเคลื่อนงานส่งเสริมสุขภาพ งานอนามัยโรงเรียน ขอให้เพิ่มเติมประเด็นความถูกต้องของเครื่องมือ และวิธีการชั่งน้ำหนัก วัดส่วนสูง การบันทึกเข้าระบบสำหรับสถานบริการ และการเปลี่ยนเกณฑ์อ้างอิงการเจริญเติบโตเกณฑ์ใหม่
2. เยี่ยมเสริมพลังและติดตามการจัดอาหารกลางวันโรงเรียน ให้ได้ตามมาตรฐานอาหารกลางวัน และใช้โปรแกรม Thai School Lunch เพื่อสามารถตรวจสอบสารอาหารและคุณค่าอาหารในมื้อกลางวันของโรงเรียนได้
3. ส่งเสริม และสนับสนุนโรงเรียนเข้าร่วมกิจกรรมก้าวท้าใจ หรือ ChoPA & ChiPA หรือกิจกรรมออกกำลังกายอื่นๆ เพื่อให้นักเรียนได้ออกกำลังกาย/กิจกรรมทางกายเพียงพอ
4. หน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรประสานหน่วยงานกระทรวงศึกษาธิการกำหนดโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพเป็นตัวชี้วัดการประเมินโรงเรียน

ผู้รายงาน: นางวริสา คุณากรธำรง

ตำแหน่ง: นักโภชนาการชำนาญการพิเศษ

วัน/เดือน/ปี: 14 มิถุนายน 2566

E mail: wuunja@gmail.com

ผู้ตรวจรายงาน: นางศิริพร จริยาจิรวัดนา

ตำแหน่ง: นักวิชาการสาธารณสุขชำนาญการพิเศษ

วัน/เดือน/ปี: 14 มิถุนายน 2566

E-mail: ptana07@gmail.com